

INDIVIDUÁLNÍ PROJEKTY NÁRODNÍ PRIORITOU MŠMT

ROZHOVOR S MINISTREM JOSEFEM DOBEŠEM

Při svém příchodu na MŠMT jste avizoval a pak také uskutečnil razantní zásahy mimo jiné v Sekci řízení operačních programů EU. Proč?

Jednotlivá ministerstva spravují celkem 8 tematických operačních programů, které běží v České republice. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy z toho zodpovídá za dva z nich: Operační program Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI) a Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK). A čerpání právě těchto dvou operačních programů je dlouhodobě vůbec nejhorší. Proto moje nespokojenost a proto zásahy. Víte, někdy na jaře příštího roku zasedne vláda a čerpání všech operačních programů vyhodnotí. V případě problémů některých z nich může rozhodnout dokonce o realokaci finančních zdrojů ve prospěch efektivnějších OP. Jako ministr bych se opravdu nechtěl dožít toho, že školství přichází o finanční zdroje, které tolik potřebuje. Koneckonců, tyto „naše“ operační programy představují injekci, která má pomoci transformaci celého sektoru a už se nemusí do budoucna v tomto objemu opakovat.

Jak se uskutečnená opatření projevila?

Opatření, která jsme učinili, jsou nasměrována k radikálnímu zlepšení čerpání. Přistoupil jsem k uplatnění krizového managementu, jmenoval nového vrchního ředitele, byla ustavena expertní skupina pro optimalizaci procesů administrace operačních programů. Probíhá personální obměna, v rámci které tvoříme novou strukturu sekce, přibývají především projektoví a finanční manažeři. Věcnému obsahu projektů prospívá také nové zapojení odborníků na stavební infrastrukturu. Ty Sekce doposud postrádala úplně, což je opravdu zarážející, vždyť třetina peněz z obou programů bude proinvestována do výstavby! Za podpory OP VaVpI vyrostou např. nová výzkumná centra. Ta dostanou část peněz na výstavbu, část peněz na umožnění výzkumu a z OP VK je podpoříme personálně, aby měla dostatek kvalitních výzkumných pracovníků. Do konce roku bude personální obměna ukončena, během roku 2011 budou optimalizovány ty procesy, které usnadní čerpání především na straně žadatelů

pokračování na str. 2 →

Mgr. Josef Dobeš

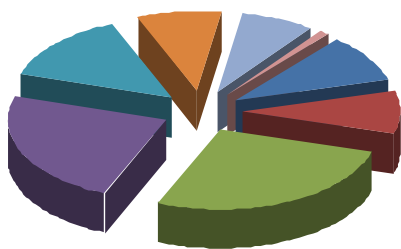
Lze IPN považovat za jednu z priorit MŠMT?

Ano. Jednoznačně. Řada z těchto projektů umožňuje reformovat české školství a je tak prostředkem k naplnění mých priorit. Když už jsme u toho, rád bych zdůraznil, že se snažíme v tomto smyslu vytvářet příznivé podmínky pro symbiózu s příjemci, řešiteli, vysokými školami a vědecko-výzkumnými institucemi. Operační programy jsou určeny především pro jejich podporu. Racionalizace administrativy je v neposlední řadě také jedním z krizových opatření pro zlepšení čerpání.

Řešitelům, příjemcům, vysokým školám, vědecko-výzkumným institucím, realizačním týmům IPN a vůbec všem, kteří svojí kvalifikací a nasazením přispívají k naplnění poslání operačních programů OP VK a OP VaVpI, děkuji, přeji krásné Vánoce a úspěšný rok 2011.

Mgr. Josef Dobeš
ministr školství, mládeže
a tělovýchovy

ALOKACE JEDNOTLIVÝCH TEMATICKÝCH OPERAČNÍCH PROGRAMŮ

Graf znázorňuje objem finančních prostředků, které má ČR k dispozici v rámci jednotlivých tzv. tematických operačních programů. Uvedené částky nezohledňují spolufinancování ze státního rozpočtu ČR. V závorce je u OP uveden jeho řídicí orgán. Zdroj údajů: MMR*

- Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
2 070 680 884 € (MŠMT)
- Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
1 828 714 781 € (MŠMT)
- Operační program Doprava
5 759 081 203 € (MD)
- Operační program Životní prostředí
4 917 867 098 € (MŽP)
- Operační program Podnikání a inovace
3 041 312 546 € (MPO)
- Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
1 837 421 405 € (MPSV)
- Integrovaný operační program
1 582 390 162 € (MMR)
- Operační program Technická pomoc
247 783 172 € (MMR)

* <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU/Dokumenty/Legislativa/Konecna-alokace-zdroju-fondu-EU-pro-Ceskou-republi>

o podporu. Cílem změn je zvýšení produktivity a posílení administrativní kapacity pro realizaci nových oblastí podpory, jako příklad uvedu šablony pro střední školy. Musím však zdůraznit, že již nyní se nám podařilo řadu procesů rozběhnout, což se odráží průřezově ve všech projektech – od výzkumných center v rámci OP VaVpI po již zmíněné šablony pro základní školy v rámci OP VK.

Jste spokojen s koncepcí IPN?

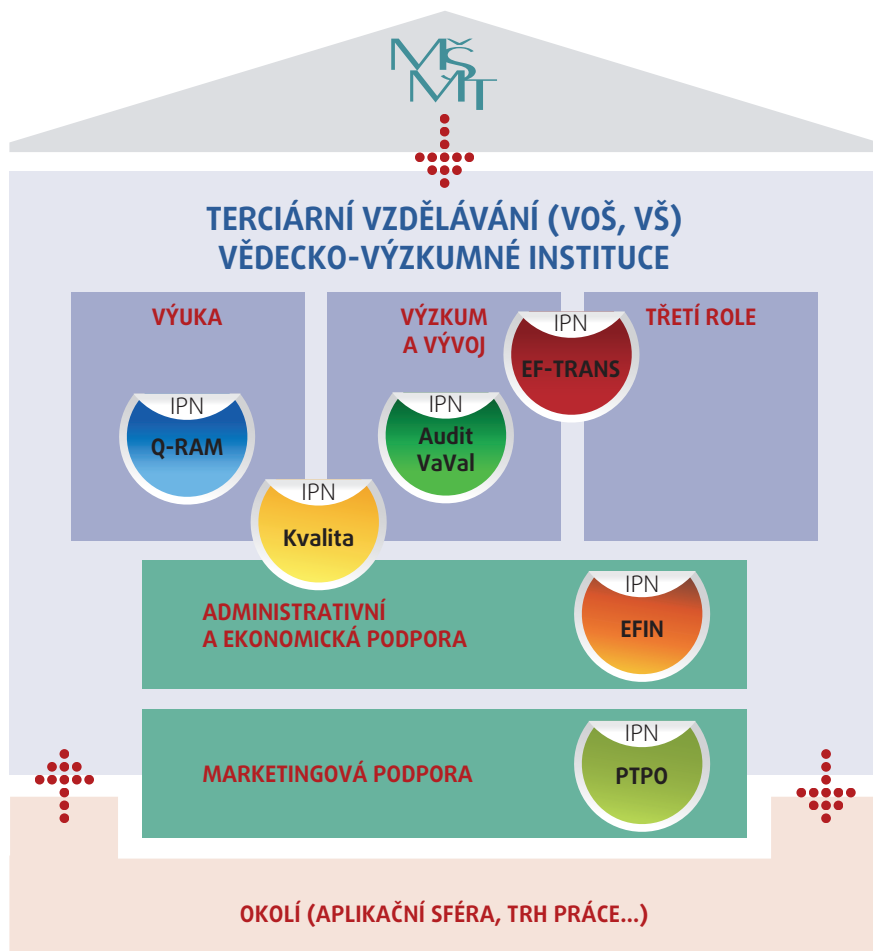
Mé výhrady směřovaly k administraci projektů a efektivnosti čerpání prostředků operačních programů, nad věcnou náplní IPN jako celku ale otazníky nevisí. IPN představují mohutný reformní impuls, který oblast terciárního vzdělávání a vědy a výzkumu v České republice potřebuje. Nejen pro dosažení efektivnosti řízení obvyklé v zemích, které jsou v tomto ohledu na špici, nejen kvůli optimálnímu využívání finančních zdrojů, nejen kvůli konkurenceschopnosti, ale především proto, že role celé této oblasti se s nástupem znalostní ekonomiky proměňuje. A já

v tom vidím příležitost pro české mozky a pro celou Českou republiku.

Právě se do práce pustil tým nového IPN Zajišťování a hodnocení kvality v systému terciárního vzdělávání. Co má tento projekt přinést?

Víte, kvalita je podle mě nesamozřejmým a přece docela přirozeným nárokem každé práce. IPN Hodnocení kvality má náročné zadání, má se pokusit prozkoumat, vytvořit a pilotovat netechnokratické, pro efektivní akademický management použitelné metodické přístupy ke kvalitě institucí terciárního vzdělávání. Abychom se neohnili za vzdušnými zámky. Tak např. škola zaměřená na bakalářské studium může mít vysokou kvalitu, pokud účinně sleduje své poslání a dobře připravuje bakaláře do pracovního života. A škola, která chce být výzkumnou univerzitou, může mít kvalitu špatnou, pokud její výsledky neodpovídají očekáváním a standardům vědecké práce. Přál bych si, aby dobře definovaná „kvalita“ byla součástí kultury práce všech institucí terciárního vzdělávání.

SCHÉMA INDIVIDUÁLNÍCH PROJEKTŮ NÁRODNÍCH V OBLASTI TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ

Všechny IPN projekty jsou koncipovány tak, aby samostatně působily s co největším dopadem ve své specifické oblasti, ale současně aktivně působily ve vzájemné synergii na celý systém a přispívaly k jeho optimalizaci a efektivnímu fungování. Schéma naznačuje základní pozici každého projektu, pro přehlednost ale nepostihuje detailně vnitřní vazby.

OBSAH ČÍSLA

- ◆ Individuální projekty národní prioritou MŠMT – rozhovor s ministrem Josefem Dobešem ⇒ strana 1
- ◆ Pokračování rozhovoru s J. Dobešem
- ◆ Schéma Individuálních projektů národních v oblasti terciárního vzdělávání, výzkumu, vývoje a inovací ⇒ strana 2
- ◆ První výsledky auditu české vědy (Audit VaVal) ⇒ strana 3
- ◆ Poskytneme návody, jak co nejlépe využít výsledky výzkumu a vývoje (EF-TRANS) ⇒ strana 4
- ◆ Jak zefektivnit řízení procesů Vaší instituce? (EFIN) ⇒ strana 5
- ◆ Mise pokračuje (Q-RAM) ⇒ strana 6
- ◆ Zázitek s bonusem kariéry, prestiže a uplatnění (PTPO) ⇒ strana 7
- ◆ Projekt Kvalita odstartoval (Kvalita) ⇒ strana 8
- ◆ Rok se s rokem sešel – ohlédnutí za rokem 2010 očima ředitelky Odboru Evropských programů Kateřiny Pösingerové ⇒ strana 9

NEPŘEHLEDNĚTE TAKÉ PRVNÍ VYDÁNÍ ZPRAVODAJE IPN

- představení hlavních garantů
- základní informace o IPN
- malý slovníček pojmů
- výstupy projektů
- anketa a další...

Červnové číslo Zpravodaje IPN naleznete na webu <http://ipn.msmt.cz>.

PRVNÍ VÝSLEDKY AUDITU ČESKÉ VĚDY

IPN MEZINÁRODNÍ AUDIT VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ČR A IMPLEMENTACE JEHO VÝSLEDKŮ DO STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ (AUDIT VaVal)

„Mezinárodní audit výzkumu, vývoje a inovací v ČR, který je klíčovou součástí projektu Audit VaVal, představil po třech měsících práce první výsledky. Konsorcium pěti zahraničních institucí v čele se společností Technopolis Limited, které podobné analýzy v minulosti provádělo v několika zemích EU15, prezentovalo kritickou analýzu struktury řízení a financování systému VaVal v ČR a identifikovalo potenciální problémy řízení spojené s rozložením kompetencí a analytickým zabezpečením Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI) a poskytovatelů.“

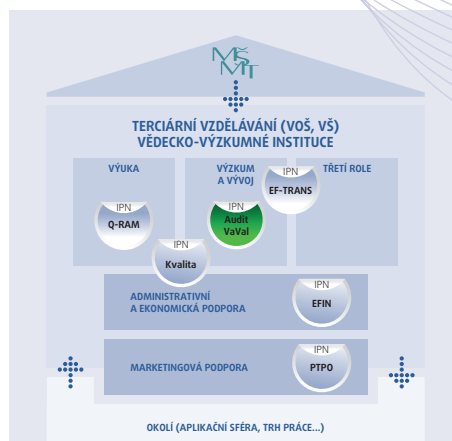
prof. Ing. Jitka Moravcová, CSc.
hlavní odborná garantka projektu Audit VaVal

Jedním z výsledků této první analytické zprávy je konstatování, že současný systém financování VaVal v ČR se zcela vymyká ověřeným zahraničním postupům. Aplikace stávající Metodiky hodnocení výsledků na rozdělení veřejné podpory výzkumným organizacím představuje velké riziko pro celý systém VaVal v ČR. Vzhledem k tomu, že rychlé a dramatické změny ve financování výzkumu a vývoje jsou vzhledem k charakteru výzkumné činnosti obvykle spojeny s nevratnými a dlouhodobými dopady, mají být hluboce argumentačně podpořeny a široce zdůvodněny. V opačném případě jsou neslučitelné se zahraniční dobrou praxí. Doporučením konsorcia je pozastavit aplikaci v současnosti používané Metodiky hodnocení výsledků do doby, kdy bude vypracován vhodnější systém. Tento závěr podporují i auditem popsané rozpory mezi aplikací současné Metodiky hodnocení výsledků na financování a vládními prioritami v oblasti aplikovaného výzkumu.

Zpráva byla oficiálně představena 23. září 2010 v brněnském hotelu International na druhé konferenci projektu s názvem „České fórum pro výzkum, vývoj a inovace 2010“. Cílem konference bylo předložit k veřejné diskusi metody a výsledky první části mezinárodního auditu systému výzkumu, vývoje a inovací v ČR. „Fórum bylo jedinečnou příležitostí diskutovat s evropskými odborníky o metodách hodnocení výsledků výzkumu a vývoje u nás i jinde v Evropě.“

vedla prof. Moravcová. Přednesené referáty přinesly důležitá fakta o výkonnosti vědních oborů, strukturované srovnání se systémy VaVal v jiných zemích a příklady chybné aplikace hodnocení prováděných v ČR, která neodpovídají cílům reformy VaVal, jak byly při jejím zavedení formulovány. Diskuse za hojné účasti odborníků z pléna, které čítalo 150 účastníků, členů RVVI a představitelů vedení univerzit a ústavů Akademie věd ČR se věnovala hlavně otázce dalšího postupu v situaci, kdy současná Metodika hodnocení neumožňuje efektivně rozdělovat veřejné zdroje, ale předchozí systém hodnocení je také v mnoha ohledech nevhodný. K tomuto závěru však zazněly také kritické hlasy, podle kterých je ve zprávě věnován poměrně malý prostor ještě částečně existujícímu systému institucionálního financování prostřednictvím výzkumných záměrů. Druhým často probíraným tématem byl vztah a srovnání výkonnosti Akademie věd a univerzit. Závěrem diskuse bylo konstatování, že není účelné pokračovat v implementaci nedávno připravené modifikace Metodiky hodnocení. Jednotlivé prezentace z konference i první průběžnou zprávu včetně příloh najdete na webových stránkách projektu.

V uplynulém čtvrtletí byly spuštěny webové stránky www.czaudit.cz, na kterých mj. najdete diskusní fórum, jehož prostřednictvím máte možnost vyjádřit se k první průběžné zprávě z auditu a projektu Audit VaVal.

PŘÍNOSY PROJEKTU Audit VaVal

- ◆ první skutečně nezávislý pohled na systém VaVal v ČR
- ◆ spravedlivé hodnocení dle dosažených výsledků
- ◆ efektivní rozdělování veřejných prostředků
- ◆ zlepšení pozice české vědy v mezinárodním srovnání a spolupráce akademické sféry s průmyslem
- ◆ analýza lidských zdrojů v oblasti VaVal

PŘIPRAVUJEME

DRUHÁ PRŮBĚŽNÁ ZPRÁVA Z AUDITU SYSTÉMU VaVal V ČR

Tato zpráva přinese detailní hodnocení vybraných vědeckých pracovišť základního a aplikovaného výzkumu, které dovolí srovnat jejich skutečnou „vzdálenost“ od nejlepších mezinárodních a porovnat výsledky s výstupy z hodnocení těchto pracovišť místním systémem. Dále se audit bude věnovat otázce, jak připravit vhodnou metodiku hodnocení do budoucna (projekt Audit VaVal sám ale tyto metodiky nevyvine) a jak vyřešit přechodové období mezi současným stavem a budoucí mezinárodní praxí. Výsledky této části auditu by měly být k dispozici v březnu 2011.

Projektový manažer:
Vít Štengl
tel.: +420 234 811 671
e-mail: audit@msmt.cz

Bea Mahieu, Erik Arnold (oba Technopolis) a Jitka Moravcová při závěrečné diskusi na konferenci v Brně

POSKYTNEME NÁVODY, JAK CO NEJLÉPE VYUŽÍT VÝSLEDKY VÝZKUMU A VÝVOJE

IPN „EFEKTIVNÍ TRANSFER ZNALOSTÍ A POZNATKŮ Z VÝZKUMU A VÝVOJE DO PRAXE A JEJICH NÁSLEDNÉ VYUŽITÍ“ (EF-TRANS)

„O spolupráci mezi výzkumnými institucemi a praxí se v posledních letech mluví velmi často. Je to dáno tím, že využití výsledků výzkumu a vývoje je v naší zemi stále nízké, a Česká republika tak ztrácí svoji konkurenceschopnost. Některé příčiny se zmiňují opakovaně. Jednou z nich je nedostatečná připravenost výzkumných institucí na potřeby aplikační sféry a respektování jejich požadavků. Cílem projektu EF-TRANS je vypracovat soubor sedmi metodik/návodů, které by měly vysokým školám a výzkumným institucím pomoci při vypracování vlastních postupů a pravidel, jak co nejefektivněji využít svých znalostí v praxi. Nejde jen například o zmíněné zvýšení konkurenceschopnosti, ale také o získání dalších finančních zdrojů k financování výzkumu a vývoje.“

Ing. Pavel Komárek, CSc.
hlavní odborný garant projektu EF-TRANS

Hlavním cílem projektu Efektivní transfer znalostí a poznatků z výzkumu a vývoje do praxe a jejich následné využití (EF-TRANS) je zlepšit spolupráci vědecko-výzkumných institucí a vysokých škol s aplikační sférou. Projekt se chce také zasadit o lepší využití a právní ochranu duševního vlastnictví a poskytnout pracovníkům vysokých škol a výzkumných institucí návody, jak při těchto procesech postupovat.

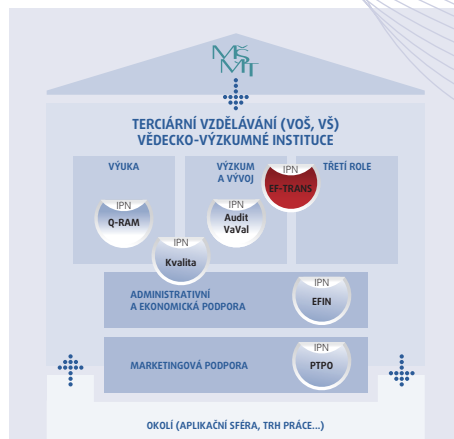
Téma spolupráce výzkumných institucí s podniky a aplikační sférou obecně je v posledních letech tématem diskutovaným velmi často. Většina odborníků i laické veřejnosti již nepochybuje, že využívání výsledků vědecké práce je v budoucnu důležité nejenom z pohledu ekonomického rozvoje, ale třeba také z pohledu kvality našeho budoucího života. Přesto není spolupráce mezi výzkumnými institucemi a podniky, nemocnicemi, orgány státní

METODIKY EF-TRANS:

- Systém komercializace
- Ochrana duševního vlastnictví
- Spolupráce s aplikační sférou
- Využití licencí
- Zakládání firem
- Hodnocení výsledků
- Výchova k podnikání

správy apod. stále zcela běžná. Je to dáno zejména tím, že se ve vztahu k podnikatelské sféře jedná o dvě prostředí s velmi rozdílnou kulturou. Obě strany se musí proto při navazování budoucí spolupráce vzájemně pochopit a respektovat. Projekt EF-TRANS má tomuto procesu napomoci tím, že ukáže výzkumným institucím, jaké zásady je potřeba při navazování spolupráce dodržovat, jak postupovat a jak ji hodnotit. Jedná se totiž o celý systém vzájemně navazujících aktivit od nalezení využitelného výsledku výzkumu přes jeho ochranu až po podepsání příslušné smlouvy zajišťující jeho zhodnocení. Metodiky budou uvádět přehledný popis nejenom dílčích kroků, jak při jednotlivých činnostech postupovat a na co nezapomenout, ale také způsoby rozhodování a hodnocení dosažených výsledků.

Do konce tohoto roku bude k dispozici systém sedmi vzájemně provázaných metodik. Na tyto hotové, avšak v praxi neověřené studie v roce 2011 naváže 14 pilotních projektů, které se budou na vybraných výzkumných institucích ověřovat přímo v reálném prostředí (zejména VŠ a v.v.i.). K účasti na pilotních projektech bylo v říjnu tohoto roku osloveno na 150 vzdělávacích a výzkumných institucí, které mají na tomto projektu možnost participovat a získat vědomosti „z první ruky“. Souběžně s pilotními projekty poběží příští rok po celé České republice také vzdělávací a motivační workshopy. První ze jmenovaných se zaměří především na odbornou veřejnost z řad pracovníků vysokých škol a výzkumných institucí. Cílovou skupinou motivačních workshopů budou zejména vysokoškolští studenti, obzvláště v postgraduálním studiu.

PŘÍNOSY PROJEKTU EF-TRANS

- ◆ zlepšení konkurenceschopnosti ČR, zvýšení příjmů výzkumných institucí a zlepšení podmínek jednotlivých pracovníků
- ◆ lepší udržitelnost budované infrastruktury v rámci OP (centra excelence, regionální VaV centra, centra transferu technologií, vědeckotechnické parky, podnikatelské inkubátory pro technologicky orientované firmy apod.) – toto platí zejména u projektů, které byly podpořeny v rámci OP VaVpl (Prioritní osa 1 a 2)
- ◆ větší objem přenosu znalostí z VŠ a v.v.i. do praxe a jeho kvalitnější ochrana
- ◆ změna chování VŠ a v.v.i., například v podobě podnikatelského ducha a návyků

POZVÁNKA NA ÚNOROVOU KONFERENCI EF-TRANS

Rádi bychom Vás pozvali na průběžnou konferenci projektu EF-TRANS, která se 17. 2. 2011 uskuteční na univerzitě v Pardubicích. Veřejnosti bude představeno všech 7 metodik, které byly připravovány v průběhu roku 2010. Dozvíte se také více o vzdělávacích workshopech a pilotních projektech. O programu konference a organizačních záležitostech Vás budeme průběžně informovat na internetových stránkách projektu <http://ipn.msmt.cz>.

Efektivní transfer znalostí

EF TRANS

Projektový manažer:
Martin Podaril
tel.: +420 775 783 238
e-mail: martin.podaril@msmt.cz

JAK ZEFEKTIVNIT ŘÍZENÍ PROCESŮ VAŠÍ INSTITUCE?

IPN SYSTÉMOVÁ PODPORA EFEKTIVNÍHO ŘÍZENÍ INSTITUCÍ TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A VÝZKUMNÝCH A VÝVOJOVÝCH ORGANIZACÍ (EFIN)

„Základním předpokladem fungování jakékoli instituce je její efektivní řízení. V pojetí projektu EFIN jde o řízení podpůrných ekonomických a administrativních procesů v institucích terciárního vzdělávání (vysoké a vyšší odborné školy) a vědecko-výzkumných institucích. Za efektivní řízení lze pak označit takové, které je schopné a ochotné se dynamicky přizpůsobovat měnícím se okolním podmínkám, směřovat k trvalému zlepšování, inovacím a kvalitě. Zavedení principů efektivního řízení by mělo vést k úsporám spotřebovávaných zdrojů při zachování stávající úrovně poskytovaných služeb (výuka, výzkum) či ke zvýšení této úrovně bez nutnosti zvyšovat spotřebu zdrojů.“

prof. Ing. Josef Basl, CSc.
hlavní odborný garant projektu EFIN

Cestu ke zefektivnění řízení procesů ukáží příklady dobré praxe!

Projekt Efektivní instituce (EFIN) začal spolu s firmou Deloitte Advisory s jejich hledáním v „terénu“ – v prostředí vysokých a vyšších odborných škol a vědecko-výzkumných institucí – možná právě u Vás.

Dne 10. listopadu proběhla na VUT v Brně konference EFIN s příznačným podtitulem „Začínáme v terénu“, na které firma Deloitte Advisory s.r.o. představila průběžné výsledky procesních analýz, na nichž již od září pracuje. Jejich účelem je zmapovat na vybraných institucích efektivitu fungování systému řízení procesů, se zvláštním důrazem na podpůrné procesy ekonomické a administrativní, a nalézt možnosti účinnějšího využití zdrojů, kterými instituce disponuje (zejména finance, budovy, zařízení, ICT a lidské zdroje).

Nejde o to najít toho, kdo to dělá špatně, ale toho, kdo to dělá nejlépe

Naším cílem je najít a ukázat praxi prověřené přístupy k řízení, které reálně fungují a přinášejí své ovoce v podobě vyšší provozní efektivity. Výsledkem procesních analýz budou jednak doporučení pro danou instituci a dále pak „příklady dobré praxe“, které následně zobecníme v rámci Metodiky EFIN – souboru doporučení, nebo chcete-li receptu, který dopomůže k vyšší efektivitě a hospodárnosti všem zájemcům. Každá z analyzovaných institucí se tak může v určité oblasti stát vzorem chování pro ostatní, jinde naopak bude mít možnost inspirovat a poučit se ze zkušeností jiných.

Je jasné, že přístup, který je funkční a vyhovující např. v prostředí vědecko-výzkumné instituce, nemusí být použitelný pro vysoké školy. Proto již při realizaci procesních analýz zohledňujeme odlišnosti mezi jednotlivými typy institucí. Stejný

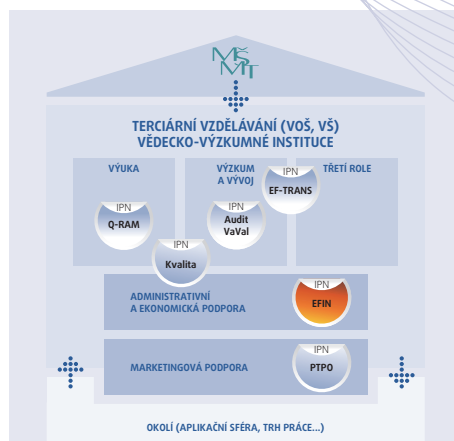
přístup posléze uplatníme při jejich vyhodnocování a zejména pak při formulaci konkrétních praktických doporučení.

PRVNÍ PRŮBĚŽNÉ VÝSLEDKY PROCESNÍCH ANALÝZ

„První vlna procesních analýz EFIN potvrdila, že již dnes lze u institucí nalézt řadu příkladů dobré praxe hospodárného chování,“ shrnul své dosavadní působení v terénu Tomáš Vyhnánek z firmy Deloitte Advisory. Zde je uveden jeden příklad za všechny:

VYSOKÁ VARIABILITA NÁKLADŮ

Motivací institucí, které se rozhodují o investicích do nemovitostí a movitého majetku, by měla být snaha vyhnout se vysokým počátečním investicím a ponechat si i do budoucna volnost v rozhodování o rozsahu aktivit. Za dobrou praxi lze považovat situaci, kdy dlouhodobý majetek tvoří pouze menší část celkových aktiv. V případě budov jsou nájemní smlouvy uzavírány v prostorách jiné školy (možnost sdílení služeb), jsou uzavírány na dobu určitou (školní rok) a přesně vymezené místnosti jsou pronajímány na konkrétní dobu výuky. Další opatření jsou provedena v oblasti dopravy zaměstnanců (IN-karty na vlak, úhrada nákladů na vlastní automobily), stravování (stravenky pro zaměstnance, bufet pro studenty je provozován externím subjektem) a je poskytnuta možnost levného ubytování (dohoda např. s vojenskou ubytovnou). Instituce nevlastní žádná školicí a rekreační zařízení. Instituce tak dosahuje výhody, že objem poskytovaných služeb a s nimi spojené náklady lze do značné míry flexibilně přizpůsobit předpokládanému počtu studentů (výnosům).

PŘÍNOSY PROJEKTU EFIN

- ◆ zvýšení účinnosti při vynakládání prostředků a využívání zdrojů
- ◆ zvýšení účelnosti činností prováděných vzdělávacími a vědecko-výzkumnými institucemi a jimi poskytovaných služeb
- ◆ posílení konkurenceschopnosti organizací v národním, evropském i světovém kontextu

A KTERÉ INSTITUCE BYLY DO PROCESNÍCH ANALÝZ EFIN VYBRÁNY?

Z institucí, které se do procesních analýz EFIN přihlásily, jich bylo k přímé účasti vybráno 16, 5 z nich bylo zkoumáno již od letošního podzimu:

- ◆ Za skupinu veřejných vysokých škol se jedná o **Univerzitu Palackého v Olomouci**.
- ◆ Za skupinu soukromých vysokých škol se účastní **Vysoká škola logistiky o.p.s.**
- ◆ Reprezentantem vyšších odborných škol je **Caritas – VOŠ sociální Olomouc**.
- ◆ A vědecko-výzkumné instituce jsou zastoupeny **Centrem dopravního výzkumu, v.v.i.** a **Výzkumným ústavem rostlinné výroby, v.v.i.**

CHCETE SE O PROBLEMATICE EFEKTIVNÍHO ŘÍZENÍ DOZVĚDĚT VÍČ?

EFIN pro Vás na rok 2011 připravuje sérii 13-ti vzdělávacích workshopů v různých oblastech České republiky. Podrobnější informace budou začátkem roku 2011 zveřejněny na našich webových stránkách <http://ipn.msmt.cz>.

efektivní
EFIN
instituce

Projektová manažerka:
Jindra Štavová
tel.: +420 234 811 278
mobil: +420 775 733 247
e-mail: jindra.stavova@msmt.cz

Q-RAM: MISE POKRAČUJE

IPN „NÁRODNÍ KVALIFIKAČNÍ RÁMEC TERCÍRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ“ (Q-RAM)

„Zavedení kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání promění dosavadní pohled na obsah a výsledky studia a uplatnění absolventů vysokých a vyšších odborných škol v praxi. Absolventi získají diplom na základě prokázání předepsaných znalostí, dovedností a způsobilostí. Zvětší se autonomie i zodpovědnost škol při vytváření obsahu studia. Zpřehlední se naše terciární vzdělávání, zlepší přístupnost studia, zlepší podmínky pro evropskou a mezinárodní studentskou mobilitu a zaměstnatelnost absolventů. Kvalifikační rámec umožní snazší mezinárodní porovnatelnost a přenositelnost našich titulů, poskytne systémový nástroj pro tvorbu a hodnocení programů terciárního vzdělávání a systémový nástroj pro vnitřní i vnější hodnocení kvality v terciárním vzdělávání.“

doc. RNDr. Petr Kolář, CSc.
hlavní odborný garant projektu Q-RAM

Jak jsme nastínili v prvním čísle Zpravodaje IPN, projekt Q-RAM má za úkol vytvořit kvalifikační rámec terciárního vzdělávání, který popíše očekávané znalosti, dovednosti a kompetence absolventů vysokých a vyšších odborných škol. Tyto výstupy ze vzdělávání projekt ve své první fázi uceleně zformuloval pro jednotlivé úrovně terciárního vzdělávání. V aktuální fázi se pozornost realizačního týmu pod vedením doc. RNDr. Petra Koláře, CSc. zaměřuje na dokončení metodiky, podle které bude Národní kvalifikační rámec zaváděn do praxe a na vybraných institucích od ledna 2011 pilotně ověřován.

Q-RAM, který letos v srpnu oslavil své první narozeniny, také zahájil koordinaci s právě spuštěným projektem „Zajišťování a hodnocení kvality v systému terciárního vzdělávání“, a to v návaznosti na připravovanou změnu systému akreditací. Zpřehledňování terciárního sektoru tedy úspěšně pokračuje směrem, který je společný celé rodině projektů IPN. Jde o to vytvořit takový vysokoškolský prostor, ze kterého budou ve výsledku profitovat všichni jeho „klienti“: studenti, školy, zaměstnavatelé i další aktéři.

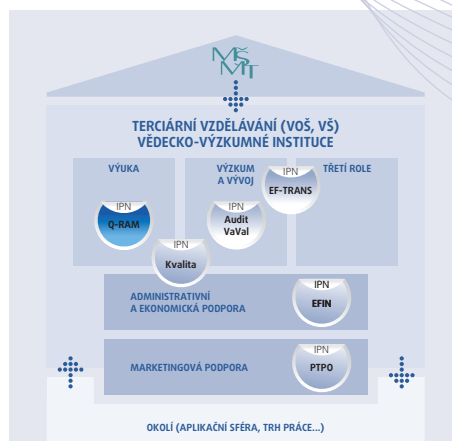
Druhá fáze úspěšně završena

Hlavní posun, který Q-RAM od vydání minulého Zpravodaje zaznamenal, spočívá v završení ročních debat o podobě kvalifikačního rámce na systémové úrovni. Výsledkem práce odborného týmu a devíti oborových pracovních skupin čítajících téměř stovku uznávaných, převážně vysokoškolských, osobností jsou národní deskriptory, které v přehledné publikaci do širšího kontextu zasadili Jiří Nantl a Petr Černíkovský. Vedení MŠMT je

schválilo v říjnu 2010. Na jejich přípravě se podíleli domácí i zahraniční akademičtí experti a přehledně popsali, jaké odborné znalosti, dovednosti a obecné způsobilosti má mít absolvent na jednotlivých úrovních terciárního vzdělávání. Národní deskriptory zasazují problematiku výstupů terciárního vzdělávání do širšího kontextu a ve vazbě na Evropský kvalifikační rámec popisují očekávané vzdělávací výstupy pro jednotlivé úrovně terciárního vzdělávání (v současnosti bakalářské, magisterské, doktorské).

Co nám to přinese?

Mezi hlavní přínosy uplatnění Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání patří usnadnění mezinárodní studentské mobility, mezinárodního uznávání kvalifikací absolventů a zlepšení podmínek pro zaměstnatelnost absolventů našich VŠ a VOŠ v zahraničí. K tomu se váže i snazší porovnatelnost a přenositelnost titulů i vytvoření podmínek pro mezinárodní hodnocení kvality našeho vzdělání. Projekt je schválen na období 2009 – 2011 a jeho zadání je expertní, nikoli politické. Po zpracování koncových výstupů projektu, včetně pilotní implementace, se očekává delší období, v němž budou naše vysoké a vyšší odborné školy ve spolupráci s akreditačními komisemi postupně přecházet na nový systém popisu výstupů z učení. Podobně budou akreditační komise postupně zavádět nové mechanismy akreditací studijních programů a hodnocení kvality škol. Q-RAM tak vytvoří předpoklady pro sebecertifikaci České republiky, která je při stávajícím počtu vysokých škol, vyučovaných oborů a skokové masifikaci zcela klíčová.

PŘÍNOSY PROJEKTU Q-RAM

...studentům a veřejnosti

- ◆ zpřehlednění systému terciárního vzdělávání a nabídky možností získání kvalifikací v daných oblastech vzdělávání
- ◆ snazší srovnatelnost a přístupnost studijních programů, pružnější přenositelnost získaných kvalifikací

...zaměstnavatelům

- ◆ snazší posouzení možností absolventů při vstupu na trh práce
- ◆ lepší podmínky pro práci se skutečnými dovednostmi a znalostmi absolventů

...vysokým a vyšším odborným školám, akreditačním a správním institucím

- ◆ usnadnění akreditačního procesu v podobě akreditace oblasti vzdělávání na delší časové období
- ◆ zefektivnění používané metodiky hodnocení institucí poskytujících terciární vzdělávání

Projektový manažer:
Miroslav Halamka
tel.: +420 234 811 748
e-mail: q-ram@msmt.cz

ZÁŽITEK S BONESEM KARIÉRY, PRESTIŽE A UPLATNĚNÍ

IPN „PODPORA TECHNICKÝCH A PŘÍRODOVĚDNÝCH OBORŮ“ (PTPO)

„Chcete-li vyřešit problém nedostatku kvalitních vysokoškolsky vzdělaných odborníků v technických a přírodovědných oborech, můžete se buď omezit na reklamní kampaň, která přiláká více zájemců o studium takto orientovaných oborů, nebo realizovat projekt s parametry národního programu. Takový program kromě reklamní kampaně dává vysokým školám recepty jak komunikovat, zprostředkovává zahraniční zkušenosti, podporuje na středních i základních školách atraktivitu matematiky, fyziky, chemie a biologie a zásobuje pedagogy didaktickými podklady. A to není vše. Je to program, který burcuje firmy, ať dávají správným způsobem najevo svůj zájem o budoucí absolventy, a který se v neposlední řadě pokusí přesvědčit média i veřejnost o perspektivě technických a přírodovědných oborů. Programová možnost je sice náročnější než prostá kampaň, ale komplexnější a jediná vede k dlouhodobým efektům. IPN Podpora technických a přírodovědných oborů na takový komplexní přístup vsadil.“

doc. RNDr. Radim Chmelík, Ph.D.
hlavní odborný garant projektu PTPO

Projekt v uplynulém období prošel analytickou fází, v rámci které realizoval celou řadu nezbytných studií. O těch jsme informovali v předchozím Zpravodaji a jsou k dispozici na webových stránkách projektu. Nyní se IPN Podpora technických a přírodovědných

oborů zaměřuje na realizaci informačního systému Generace Y, přípravu koncepce a testování reklamní kampaně a ve spolupráci s regionálními koordinátory celorepublikový cyklus seminářů, které by všem zájemcům měly odpovědět na klíčové otázky.

TECHNICKÉ A PŘÍRODOVĚDNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

GENERACE Y **ZÁŽITEK S BONESEM** → KARIÉRY → PRESTIŽE → ZAJIŠTĚNÍ

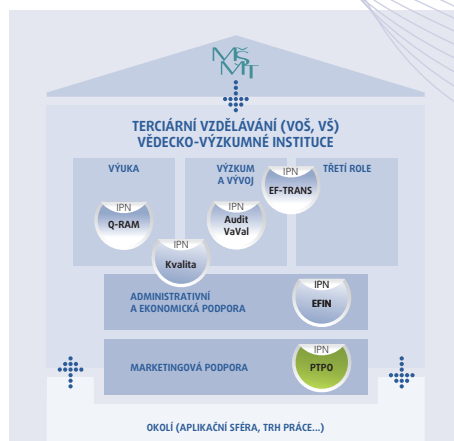
VÍTE?! CO JE GENERACE Y?

- Kde se rodí její postoje a proč je obtížné ji ovlivnit?
- Co je badatelsky orientovaná výuka?
Stojí za to se seznámit se zkušenostmi úspěšného evropského projektu S-TEAM?
- Proč selhávají tradiční formy reklamy?
Využívají vysoké školy u nás pro svoji propagaci témata z oblasti komunikace vědy?
Jak dobře napsat novinový článek nebo tiskovou zprávu?
- Proč neexistuje na vysokých školách v České republice etablovaný obor „komunikace vědy“?
- Jak přesvědčit, že jsou technické a přírodovědné obory perspektivní?

Průvodce teenagera na cestě k technickým a přírodovědným oborům, takový byl podtitul nedávné projektové konference, která hledala odpovědi na nesnadné úvodní otázky. Nadsázka skrývá řadu zásadních konstatování. Tím výchozím je výrok člena jedné z expertních skupin projektu, jinak progresivního vysokoškolského pedagoga: „My vůbec nevíme, koho učíme“. Analýza generace Y, tedy dnešního typického zájemce o studium, je proto výchozím bodem „průvodce“. Jak tuto generaci získat pro technické a přírodovědné předměty již v mladším věku, jak jí následně svojí komunikací kráčeji vstříc vysoké školy a jaké je všeobecné povědomí o perspekti-

vách technických a přírodovědných oborů, to jsou pak další navazující části „na cestě k technickým a přírodovědným oborům“. Výťah z prezentovaných materiálů je k dispozici na webových stránkách projektu.

Přednášejícími byli mimo jiné takové osobnosti jako Doris Jorde, prorektorka Univerzity Oslo a spoluorganizátorka úspěšného evropského projektu S-TEAM, Jan Binar, ředitel reklamní agentury McCann-Erickson, Michael Londesborough, britský vědec působící v Akademii věd, veřejnosti známý díky svým populárním televizním pořadům, Ondřej Vrtilka, redaktor časopisu Týden, profesor Jaroslav Petr a mnozí další.

PŘÍNOSY PROJEKTU PTPO

- ◆ podpora badatelsky orientované výuky matematiky, fyziky, chemie a biologie
- ◆ přenos zahraničních zkušeností v oblasti komunikace vědy do ČR
- ◆ marketingová podpora a know-how pro komunikaci vysokých škol
- ◆ informační systém na podporu zájmu o technické a přírodovědné obory
- ◆ celorepubliková síť koordinátorů

Projekt podpora technických a přírodovědných oborů pokrývá celou Českou republiku

Vedle IPN EF-TRANS je Podpora technických a přírodovědných oborů jediným projektem, který prostřednictvím svých regionálních koordinátorů pokrývá území celé České republiky. Regionální koordinátoři přenášejí do svých krajů know-how projektu, zajišťují zpětnou vazbu, ale především realizují vlastní aktivity šité svému kraji na míru. Právě ty jsou pro podporu zájmu o technické a přírodovědné obory klíčové.

Přehled regionálních koordinátorů:

- ◆ Praha, Středočeský a Liberecký kraj
Česká hlava, s.r.o.
- ◆ Jihočeský, Karlovarský a Plzeňský kraj
Techmania Science Center, o.p.s.
- ◆ Jihomoravský kraj a Vysočina
Vysoké učení technické v Brně
- ◆ Pardubický kraj
Univerzita Pardubice
- ◆ Ústecký kraj
Centrum pro studium vysokého školství
- ◆ Olomoucký kraj
Univerzita Palackého v Olomouci
- ◆ Zlínský kraj
scio.cz, s.r.o.
- ◆ Moravskoslezský kraj
Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava

Projektová manažerka:

Jitka Svatošová

tel.: +420 234 811 752

mobil: +420 725 006 287

e-mail: jitka.svatosova@msmt.cz

PROJEKT KVALITA ODSTARTOVAL

IPN ZAJIŠŤOVÁNÍ A HODNOCENÍ KVALITY V SYSTÉMU TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ (KVALITA)

„Projekt vychází z takové definice kvality, která tuto problematiku nepojímá technokraticky, ale naopak jednoduše říká, že kvalitou se rozumí stupeň splnění potřeb, očekávání a požadavků na produkt; ty jsou buď stanoveny, nebo jsou obecně závazné,“ řekl hlavní garant projektu a rektor Vysokého učení technického v Brně profesor Karel Rais na úvodním jednání členů projektového týmu IPN „Zajišťování a hodnocení kvality v systému terciárního vzdělávání,“ zkráceně týmu Kvalita. Jednání se uskutečnilo ve středu 26. října 2010 v budově rektorátu VUT v Brně.

Profesor Rais dále uvedl, že celý projekt čekají výrazné a nesnadné, komplexní cíle. Prvním z nich je zvýšení kvality, konkurenceschopnosti a transparentnosti institucí terciárního vzdělávání v ČR. Dalším je poskytnout státu návod, jakými nástroji má motivovat k trvalé pozornosti vůči kvalitě v terciárním vzdělávání.

„Na výstupy projektu Kvalita se těší týmy ostatních IPN, které měly možnost odstartovat dříve,“ poznamenala ředitelka Odboru Evropských programů MŠMT PhDr. Kateřina Pösingerová, CSc. Připomněla, že projekt Kvalita tím, že začíná o rok později než některé další IPN, může z těchto projektů už synergicky čerpat některé výstupy.

První klíčovou aktivitu projektu Kvalita, ve které řešitelský tým zpracuje vymezení potřeb a očekávání zájmových skupin v různých oblastech terciárního vzdělávání, povede profesor Václav Cejpek, prorektor Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Projekt zde bude studovat očekávání a potřeby vnitřních zájmových skupin: studentů, managementu, akademických a ostatních pracovníků univerzit a dalších institucí terciárního vzdělávání. Zvláštní pozornost bude věnována fakultám vzdělávajícím učitele a vyšším odborným školám,

popřípadě poskytování krátkých studijních programů.

Druhá klíčová aktivita projektu se týká hodnocení kvality vzdělávacího procesu, se zahrnutím hodnocení od studentů, absolventů a zaměstnavatelů jako představitelů aplikační sféry. Hlavou řešitelského týmu druhé klíčové aktivity je docent Alois Fiala z Vysokého učení technického v Brně.

„Především musíme zmapovat, zda jsou na školách vytvořeny předpoklady na to, aby mohly dosahovat dobré kvality. Jde o to najít, kde jsou ty hlavní momenty, které by mohly být hodnoceny podle kritérií kvality,“ řekl na úvod docent Fiala. Připomněl, že jedním z důležitých momentů bude přiblížit výstupy z této aktivity i lidem, kteří nejsou odborníky na systémy řízení kvality.

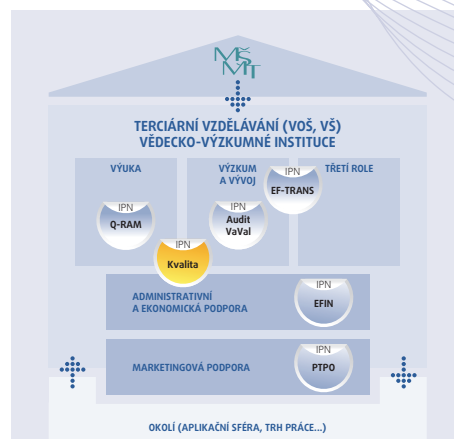
Třetí klíčová aktivita se týká komplexního hodnocení kvality. Zde je patrná návaznost na další IPN, např. projekt EFIN a EF-TRANS. Projektový tým, který povede docent Milan Hutýra z Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, bude usilovat o vytvoření metodiky hodnocení kvality a diskutovat její použití ve všech hlavních a doprovodných procesech, které na univerzitách různého typu probíhají.

HLAVNÍ ODBORNÝ GARANT PROJEKTU prof. Ing. Karel Rais, CSc.

prof. Ing. Karel Rais, CSc.

Je rektorem Vysokého učení technického v Brně. Jako profesor managementu spoluzkládal na této škole studia Master of Business Administration (MBA). V letech 1992–1995 byl vyškolen lektorem MBA studií na Nottingham Trent University ve Velké Británii a od té doby nepřetržitě organizuje a přednáší v programu MBA na VUT v Brně. Prof. Karel Rais je autorem či spoluautorem 21 skript a je spoluautorem 9 monografií. Je spoluautorem monografie Řízení rizik, která byla v roce 2003 vyhlášena jako nejlepší ekonomické dílo vydavatelství GRADA Publishing. Souhrn jeho publikačních aktivit tvoří více než 150 nejrůznějších vědeckých a odborných titulů.

PŘÍNOSY PROJEKTU KVALITA

...v nabídce informací

- ♦ zvětšení a zpřehlednění portfolia informací o jednotlivých institucích terciárního vzdělávání
- ♦ interpretace a zpřístupňování získaných informací veřejnosti: uchazečům o studium a studentům, zaměstnavatelům, zájemcům z odborné sféry a státní správě

...v hodnocení institucí terciárního vzdělávání

- ♦ podpora vlastního hodnocení institucí terciárního vzdělávání
 - ♦ analýza silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení
 - ♦ určení strategického výhledu a možnosti zdokonalování
- ♦ nastavení vnějšího hodnocení institucí terciárního vzdělávání
 - ♦ posouzení výstupů ze všech oblastí jejich činnosti
 - ♦ posouzení možnosti jejich rozvoje a konkurenceschopnosti
 - ♦ posouzení řídicích a rozhodovacích činností institucionálního managementu
- ♦ zpřístupnění vnitřního i vnějšího hodnocení názorům studentů, absolventů, zaměstnavatelů, zaměstnavatelských svazů, společenské sféry

PŘIPRAVUJEME PRVNÍ KONFERENCE PROJEKTU

Předpokládaný termín: jaro 2011
Pro aktuální informace sledujte naše webové stránky
<http://ipn.msmt.cz>

Projektová manažerka:
Jana Drahotová
tel.: +420 234 811 377
e-mail: jana.drahotova@msmt.cz

ROK SE S ROKEM SEŠEL

OHLÉDNUTÍ ZA ROKEM 2010 OČIMA ŘEDITELKY ODBORU EVROPSKÝCH PROGRAMŮ

Název „Individuální projekty národní“ zní tajuplně, záhadně a, jak se ukazuje, je srozumitelný jen pro zasvěcené. To rozhodně není ku prospěchu takovým projektům, které mají za cíl kvalitativní posunutí či dokonce změnu systému řízení, hodnocení, financování atd. terciárního vzdělávání a výzkumu, vývoje a inovací. Nuže název typu projektů je jedna věc, ten jsme si nevybrali, ale podstata těchto projektů je věcí druhou.

PhDr. Kateřina Pösingerová, CSc.

Posunutí či změna systému – snadno se toto vyřkne. Avšak k čemu chceme dospět, co je pro nás onou žádanou kvalitou? Každý máme své představy, své životní zkušenosti, které nás rozhodně ovlivňují i při této práci. A tak si našinec klade otázku, zdali jsme vůbec schopni přinést něco nového a kvalitnějšího, než co máme nyní? Zdali jsme schopni nalézt řešení přijatelné alespoň pro většinu akademických a vědeckých pracovníků, vedení vysokých škol a vědeckých pracovišť a samozřejmě i pro studenty stávající, budoucí, ale i bývalé v případě celoživotního vzdělávání?

Vydali jsme se po nesnadné cestě nalézt odborníky na domácí půdě, ale i v zahraničí, kteří mají své zkušenosti v dané oblasti a jsou zároveň schopni přinést něco nového, lepšího v porovnání s tím, co zde je dosud. Zároveň však využít i všeho, co bylo dosud uděláno. Rozhodně to není práce jednoduchá. Vyžaduje od těchto odborníků mnoho hodin úsilí při hledání nových cest pro dosažení vymezeného cíle, hodiny a hodiny diskuzí s kolegy z projektů, s odbornou veřejností, studenty a v neposlední řadě i s vedením ministerstva či se zaměstnavateli.

Musím říci, že na jedné straně nároky na ně kladené a na druhé straně zodpovědnost, jakou mají před celým národem, ale i před různými orgány, které schvalují výdaje v projektech OP VK u nás i v Bruselu, si zatím málokdo uvědomuje. Málokdo si uvědomuje, že ztráta prestiže takového odborníka při realizaci projektu s celonárodním dopadem, někdy i s dopadem přesahujícím naše hranice, může vést k jeho trvalému zavržení v akademické či vědecké obci.

Samozřejmě, že při realizaci Individuálních projektů národních je tu ještě jedna podstatná věc. A tou je nezbytná administrativa projektů. O té bylo již napsáno a vyřčeno mnoho. Neustále se mění tabulky, indikátory jsou přestavovány atd. O tomto ví každý řešitel své. Avšak i toto je součástí projektů, které mají přinést kvalitnější výuku na vysoké školy, kvalitnější hospodaření s finančními prostředky v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, pomoci školám při transferu technologií atd., ale pomoci i zaměstnavatelům, soukromým podnikům, veřejným institucím, zaměstnavatelským svazům a dalším podílet se na kvalitativních změnách.

A tak mi dovoluťe na závěr tohoto krátkého zamyšlení nad tím, co jsme za rok, v některých případech téměř již dva roky, prošli, popřát nám všem zejména klid na práci tak, abychom všichni mohli odvést ten nejkvalitnější výkon, a Vám ostatním říci, že Vaše konstruktivní názory a návrhy jsou vítány, stejně tak jako i Vaše účast v pilotních projektech.

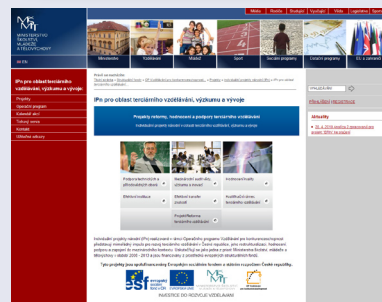
Přeji Vám všem v novém roce 2011 spokojenost jak v pracovním, tak i soukromém životě.

PhDr. Kateřina Pösingerová, CSc.
ředitelka Odboru Evropských programů

Příští Zpravodaj IPN
očekávejte v
ČERVNU 2011

Průběžné informace
vždy aktuálně na
<http://ipn.msmt.cz>

Zpravodaj

INDIVIDUÁLNÍCH PROJEKTŮ NÁRODNÍCH
PRO OBLAST TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝZKUMU A VÝVOJE

Číslo 2, vyšlo dne 15. 12. 2010

<http://ipn.msmt.cz>

Foto: archiv MŠMT

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ